

Friis'erne i Holme.

I sommeren 1850 besøgte en dengang ukendt ung underofficer Holme. Han skulle senere blive kendt som rektor for Borgerdydsskolen i København og som digter. Han er bl.a. forfatter til "Jeg elsker de grønne lunde" og "En svensk konstabel fra Sverrig".

Men tilbage til 1850, da Helms med skib kom til Århus. Straks ved landgangen blev han - ved midnatstid - beordret til at gå til Holme, hvor han skulle bestille kvarter til et kompagni soldater. (Det var under 3-års krigen). Ankommet til Holme opdagede Helms ret snart, at denne by - som så mange andre byer - havde sin særlige specialitet, her endog af en ganske særlig art.

I nattens mulm og mørke havde han fundet skolen og fået banket skolelæreren op, for at han skulle hjælpe med at banke sognefogeden op. Helms spurgte da læreren i Holme om, hvad hans navn var. Jo, han hed Friis. Han spurgte så, hvad sognefogeden hed. Han hed også Friis. "Hvad hedder så Præsten?" spurgte Helms. - "Han hedder Friis!". Omme hos sognefogeden tog de nu fat på kvarterbilletterne, og det var i ramme alvor, at den første gårdmand, der blev nævnt, også hed Friis. Helms fik senere at vide, at sognefogeden og den første gårdmand var præstens sønner, hvorimod læreren ikke var i familie med dem.

Pastor Peder Friis var præst ved Holme kirke 1813 - 1856.

Ved en bispevisitats i 1847 skrev biskoppen: " Sognepræsten - en livlig olding - holdt en upåklagelig prædiken. Den aldersstegne præst katekiserede med ungdommelig facon, om just ikke efter reglerne".

Læreren i Holme hed Chresten G8tzsche Friis og var lærer her fra ca. 1830 til 1875.

Johannes Helms blev sammen med en officerskammerat indkvarteret hos den ene præstesøn, som i daglig tale hed "Hr. Frits". Her mødte de en hjertelig gæstfrihed i de otte dage, de boede her. Da de to prægtige unge mænd forlod Holme for at drage sydpå og deltage i Istedslaget, græd hr. Frits's døtre, Petrea og Thomine deres salte tårer. Hvordan skulle de søde piger også have kunnet undgå at blive forelskede i de to så sjældne gæster, som de aldrig genså.

VJ.

Sendt i Århus Nærradio d. 2-5-1991